

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

PK LV. Ч. 104. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, четвер, 21-го серпня 1947.

No. 104. JERSEY CITY and NEW YORK, Thursday, August 21, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОННО Тел. „Свобода“: BERGEN 4-0237. — Тел. V. H. Союз: BERGEN 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ПРЕЗИДЕНТ ПРИСПИШУЄ АКЦІЮ ЗА ДОПУЩЕННЯ СКИТАЛЬНИКІВ

Вашингтон, 19 серпня. — Щоб приготувати уряд на „критичну проблему“ переміщених осіб, президент Труман поробив важні переміни на відповідальних федеральних становищах. Він настановив Уга Карусія головним референтом департаменту стейту для усіх справ, що відносяться до європейських утікачів і скитальників. Це є нове становище в цьому департаменті. Досі Карусі був комісарем імміграції й натуралізації в департаменті справедливості. На його місце приходить Ватсон Б. Мілер, який теж буде мати важливу відповідальність за долю скитальників. Секретар Білого Дому Чарлс Г. Рос виявив, Карусі що займає становище спеціальною асистента для Чарлса Е. Саллімана, який є помічником секретаря стейту в окупованих територіях Європи. Карусі як головний референт має зайнятися всіми справами скитальників до їх розселення включно. У цій справі він поїде до Європи й Південної Америки. Президент стоїть за те, щоб Злучені Держави зробили все, що в їх силі, щоб облекшити долю скитальників негайно і щоб приспішити їх приїзд до Америки. У листі, яким президент іменує обох згаданих урядовців, він каже, що „сумління нації заворушилося на згадку про трагічне положення переміщених осіб“.

ОПРИЛЮДНЮЮТЬ ЗМІСТ АФИДЕВІТУ З ВІДРЕЧЕННЯМ КОМУНІЗМУ.

Вашингтон. — Роберт Н. Денгам, генеральний дорадник Краєвої Ради Робітничих Відносин, оприлюднив текст афидевіту, з відреченням комунізму, який мають підписати всі урядовці юній. Колиб хто з урядовців допустився кривоприсяги, його жде кара \$10,000 або 10 років тюрми, або одно й друге. В Америці нараховується 50,000 юній і юнійних жінок, а в них 500,000 урядовців. Усі вони мусять скласти афидевіт, що не є комуністами. Насамперед мають це зробити члени ексекютиви Американської Федерації Праці й Конгресу Індустріальних Організацій. Юнійні урядовці мусять відновляти афидевіт кожного року.

СТЕЙТОВА ПОЛІЦІЯ ВИСЛАНА НА ЗЛОМАННЯ ПІКЕТИ.

Доваджяк, стейт Мишиген. — Стейтова влада вислала 60 стейтових полісменів, щоб зломити рінг юнійних пікетників, які обставили фабрику підприємства Геддон Бейт Компані всилі 200 людей. Губернатор Кім Сіглер наказав полісменам, щоб вони розбили „відділ стрільців“, зорганізованих автомобілевою юнією.

СОВЕТСЬКА ШКОЛА ЗАГРОЗОЮ МИРУ.

Бостон, Масс. — Спрямована в одно русло советська шкільна освіта є загрозою світового миру — оце висновок д-ра Джорджа С. Кавнтса, професора Колумбійського університету в Нью Йорку, з яким він вийшов на конвенції Американської Федерації Учителів. Кавнтс каже, що не лише виховники, але теж і державні мужі усіх країн світу повинні перестудіювати шкільні советські підручники, щоб зрозуміти, про що йде справа. Комісія складена з таких советських достойників, як Сталін, Кіров, й Жданов ще в 1934 році складала плян цілковитого перевиховання советської молоді. Головна характеристика це один напрям советської науки історії Росії. Метода науки складена так, щоб з молоді обох полів створити свого роду машину, готову на сліпий послух советській владі і передовчену ненавистю до чужинців. Усе те йде всупереч засадам, проголошеним в Чартері Об'єднаних Держав і є загрозою світового миру.

АРХІЕПІСКОП ТАВРІЄ ПРОТЕСТАНТСЬКИХ ПІСЛАНЦІВ ДО ТІТА.

Бостон. — Бостонський католицький архієпископ Річард Дж. Кушинг отверто натаврував сімох протестантських пасторів, які їздили до Югославії для перевірки тамошніх відносин, як „замовлених“ свідків для оправдання й оборони режиму Тіта. Йх свідоктво, наче б то в Югославії була релігійна й громадянська свобода, назвав Кушинг „неславним і монструальним“ документом, негідним християнина.

КАЖЕ, ЩО ЮГОСЛАВІЯ НЕ Є САТЕЛІТОМ МОСКВИ.

Бруклін. — У поясненні до оголошеної вже ним заяви про положення в Югославії, пастор Свято-Троїцької протестантської єпископальної церкви при Монтагу Стріт у Брукліні, Вільям Гаверд, Меліш, сказав, що Югославія не є советським сателітом і там нема доказів, наче б Росія була при контролі краю. — Меліш є одним із п'яти протестантських духовників, які разом з двома докторами, їздили на відвідинах Югославії на запрошення тамошнього уряду для перевірки режиму Тіта.

Аласка це наша перша оборонна лінія в атомовому віці

Вашингтон, 20 серпня. (Звідомлення по радіо). — Конгресова комісія, яка їздила на перевірку оборонних побудов в Аласці, вернулася до столиці. Її члени висловлюють переконання, що Аласка це перша наша оборонна лінія в атомовому віці проти нападу з півночі.

АМЕРИКА ПРОДАЄ ТУРЕЧИНІ КОРАБЛІ.

Вашингтон, 19 серпня. — Згідно з американською програмою для допомоги Туреччині у її боротьбі проти комунізму, Морська Комісія Злучених Держав одобрива продаж турецькому урядові 10 злишніх торговельних кораблів за суму \$7,400,000. Турецькі урядовці, які перебрали кораблі, кажуть, що окремо треба буде ще видати \$6,000,000 на їх напругу в американських варстатах. Між проданими кораблями є перевозові кораблі і тендери, збудовані під час війни, а деякі ще старші. Туреччина внесла прохання до Світового Банку за уділення їй \$400,000,000 позички, коли Злучені Держави відмовилися дати їй більшу допомогу понад \$100,000,000, ухвалених конгресом.

МАРШАЛ МАЄ ПІДТРИМКУ АМЕРИК ДЛЯ ОБОРОННОГО ДОГОВОРУ.

Петрополіс, Бразилія, 19 серпня. — Секретар стейту Злучених Держав Джордж С. Маршал перервав приватні конференції з делегатами Аргентини, Чиле й Мексики і впевнився, що ці держави підтримають його плян договору для взаємної оборони всіх американських республік. Економічна справа не буде тепер предметом нарад Міжамериканської Конференції, хоч цього домагаються деякі делегати. Важливу промову Маршала на Конференції углянувано на середу сполудня.

За звідомленнями по радіо уряд Чиле проголосив, що всі урядовці в Чиле, які належать до комуністичної партії, мусять зрезигнувати з своїх становищ.

ФРАНЦУЗЬКІ КОРАБЛІ НА РЯТУНОК РОЗБИТИХ З КОН-ТІКІ.

Вашингтон. — Губернатор Французької Океанії повідомив норвезьку амбасадку, що він вислав кораблі з Тагіті, в громаді островів Сосаєті, щоб вони вирятували розбитіх виправи на сплаві Кон-Тікі. Це виправа виплила з Перу перед чотирьома місяцями на малім сплаві і доплила до скеаї Рароїя, в архіпелагу Туамоту у віддазі 4,360 миль від місця виїзду. Після виряткування членів виправи французькі кораблі перевезуть їх до Зл. Держав.

Індонезія відкинула посередництво З. Д. Америки в ЦЕНТРАЛЬНІЙ ДЖАВІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ ЗАПЕКЛІ БОІ.

Лейк Соксес, Н. Й., 19 серпня. Індонезький представник поінформував сьогодні Радку Безпеки О.Д., що його уряд не погоджується на американську пропозицію посередництва в міжнародно-колоніальному конфлікті та відновля своє домагання, щоб Рада Безпеки визначила міжнародну комісію для тих цілей. Діло в тому, що Злучені Держави пропонували свої „добрі офіси“, в яких індонезці могли б зговоритися безпосередньо з голандцями, на що теж погоджувалися голандці. Індонезький представник твердить, що після того, як голандські війська зайняли більшу частину території Джави, свободні переговори є неможливі і тому він домагається міжнародної інтервенції. Американський представник заявив, що Злучені Держави відкинуть свою пропозицію, щоб дати „чисте поле“ для міжнародної акції. В міжчасі індонезьке радіо повідомило, що в центральній Джаві, не зважаючи на примиря, продовжуються запеклі бої між голандськими та індонезькими військами.

400 ВБИТИХ І 5,000 РАНЕНИХ В ЖАХЛИВІЙ ЕКСПЛОЗІЇ АРСЕНАЛУ В КАДІС.

Кадіс, Еспанія, 19 серпня. (АП) — Еспанське радіо, подаючи вчера перші вістки про жахливу експлозію фабрики мін і торпед в портовому місті Кадіс, повідомило, що з руїн вже видобуто 105 трутів та що рятункова акція продовжується. В неофіційних повідомленнях стверджується, що загальна кількість людських жертв експлозії виносить понад 400 убитих та біля 5,000 поранених. Від експлозії мав завалятися один госпіталь та одна фабрика, погребуючи в своїх руїнах 300 дітей, жінок і чоловіків. В рятунковій акції бере участь пожежна і санітарна сторожа з багатьох міст. Після експлозії Кадіс був цілком відіятний від світу, бо всі комунікаційні отримання, телефон і телеграф були перервані. Навколо місця катастрофи поліція держить сильний кордон і нікого не допускає. Еспанська преса, йдучи за вказівками уряду, не подає ані кількості жертв, ані фотографій. Мало експлодувати біля 500 мін і торпед. Загальні шкоди обраховують неофіційно на багато мільйонів доларів. Багато будинків були знищені а в поближких корабельних варстатах вибухли пожежі. Сам арсенал обернувся в таку куду руїн, що не має вигляді встановити причину експлозії.

АМЕРИКАНСЬКИЙ СУД ПРИЗНАВ ВИНУ 15 НІМЦІВ, ОБВИНУВАЧЕНИХ В НЕЛЮДСЬКИХ ЕКСПЕРИМЕНТАХ НАД ІНТЕРНОВАНИМИ.

Нюрнберг, Німеччина, 19 серпня. Американський Військовий Трибунал potwierдив сьогодні винуватину 15 німців лікарів, обвинувачених в нелюдських знущаннях та дослідках над живими людьми, головню в'язнями гітлерівських концентраційних таборів. Між підсудними є теж особистий лікар Гітлера, д-р Карль Брандт та одна жінка. Сімох підсудних звільнено від вини. Засуджені переводили над людьми експерименти пересаджування тіла, діяння повільного заморожування, стерилізації і т. п. Їхніми жертвами були інтерновані, між ними теж жінки, діти і старці. Вирок на садистичних „наукових“ злочинцях буде проголошений завтра.

ДОБРИ ЖИВІВ У СОВЕТСЬКОМУ СОЮЗІ.

„Ізвестія“ пишуть, що „Україна знову стала найбагатшим шпихліром Союзу“.

Москва, 19 серпня. Після минулорічної посухи та голодової зими, цьогорічний врожай у Советському Союзі взагалі, а в Україні зокрема випав незвичайно добре. В Україні живна вже на закінченні, але на закінченні теж здирство хліба від селян для „держави“. Московська „Правда“ сьогодні пише, що советські колгоспники „мають всі причини пишатися своїм виконанням обов'язку щодо батьківщини“. Урядові „Ізвестія“ стверджують, що „советський нарід може вже з вдоволенням сказати, що обіцянка добитися високого врожаю та виконати на час плян хлібозадачі державі були виконані“. Советська преса фабрикує багато „лістів від українських колгоспників до Сталіна“, в яких стверджується, що „з успіхом перемажено деструктивні наслідки німецької окупації, вирівняно шкоди, заподіяні минулорічною посухою і Україна знову стає найбагатшим шпихліром Советського Союзу“.

СОВЕТИ ДАЮТЬ ЮГОСЛАВІ РАДІОВИЙ ВИРЯД.

Білгород, Югославія, 19 серпня. Советський Союз вислав Югославії відповідний радіовий виряд на влаштування та скріплення югославських радіовисильних станцій. Такий виряд дістала вже білгородська радіовисильня, а в найближчому часі мають його одержати теж радіовисильні в Скопле, Сараєво, Загребі та інших містах.

КОМУНІСТИЧНІ ЗАВОРУШЕННЯ В ГРЕЦІЇ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ.

Атени, Греція, 19 серпня. (АП) — з Північної Греції, головню з району Салонік повідомляють про оживлену акцію комуністичних партизанів. В деяких місцевостях прийшло до зав'язаних боїв між більшими загонами комуністичних партизанів та відділами урядових військ. Комунисті, понісши втрати, відступили та скрилися в горах.

СОВЕТИ УНЕМОЖЛИВЛЮЮТЬ ЗАМИРЕННЯ БАЛКАНУ

Лейк Соксес, Н. Й., 19 серпня. — Советський представник в Раді Безпеки А. Громико сьогодні два рази скористав зі свого права спротиву проти австралійської й американської резолюцій в справі Греції, що були останні на порядку. Тим самим справа замирення Балкану в рамках Організації Об'єднаних Держав увійшла в кінцеву „мертву точку“, з якої есентуально могло б її зрушити ще тільки Загальне Зібрання О. Д. Американська резолюція обвинувачувала Альбанію, Югославію і Болгарію за комуністичні напади на Грецію, австралійська, натомість, пропонувала тільки чотирьом згаданим країнам розпочати безпосередні переговори в справі замирення, нікого не обвинувачуючи. За обидвома резолюціями голосували дев'ять членів Ради, а проти них тільки Советський Союз та його польський сателіт. З огляду на великодержавне право спротиву (вето), яке прислуговує Советському Союзові, резолюції не перешли, хоча за ними були всі інші члени Ради Безпеки. Американський представник заявив, що цю справу він ще видвигне на найближчій сесії Загального Зібрання О. Д.

ЛОНДОНСЬКА ГАЗЕТА ЗАПОВІДАЄ РЕЗИГНАЦІЮ ПРЕМ'ЄРА АТЛІ.

Лондон, 20 серпня. — Лондонська газета Дейлі Мейл довідується, що прем'єр Атті мав заявити в тісному гурті своїх приятелів, що він задумує в недалекій будучності зрезигнувати з посту прем'єра. Його наступником мав би бути теперішній міністер закордонних справ Ернест Бевин.

В П'ЯТИЦЮ ПОЧНЕТЬСЯ ТРИДЕРЖАВНА КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ.

Париж, 19 серпня. — Тридержавна конференція в справі піднесення рівня продукції німецької індустрії почнеться в Етокдоні у найближчу п'ятницю, 22 серпня. Злучені Держави Америки заступатимуть паризький амбасадор в Лондоні Люїс Доглес, а Францію амбасадор Рене Масілі.

ПЕРЕДБАЧУЄТЬСЯ ДЕВАЛЮАЦІЯ В ПЛАНІ МАРШАЛА.

Париж, 19 серпня. — Одним зі засобів європейської відбудови при американській допомозі згідно з пляном Маршала мала б бути девальюація деяких перецінених грошей, головню французьких. Окремий монетарний комітет мав би запропонувати відповідне вирівнювання вартості грошей в усіх країнах, охоплених пляном Маршала.

КОМУНІСТИ АРЕШТУВАЛИ АМЕРИКАНКУ НА ЗІЗД МОЛОДІ В ПРАЗІ.

Прага, Чехословаччина, 19 серпня (АП). — В т. зв. Світовому Фестивалі Демократичної Молоді, що відбувається в Празі, брали участь теж 11 американців. Сьогодні вони повідомили за посередництвом американської амбасадки, що один чеський мільціонер в уніформі та в товаристві члена чеської комуністичної партії були заарештовані і передержані дві години одну американську дівчину у зв'язку з відозвою, яку американці хотіли поширити між учасниками Фестивалу.

БРИТАНІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ПРИПИНЕННЯ ЕКЗЕКУЦІЇ ПЕТКОВА.

Лондон, 19 серпня. — Британський представник в Контрольній Раді Союзників в Болгарії вручив сьогодні заступникові голови Ради офіційну ноту, домагаючись поінформувати болгарський уряд, щоб не виконував вирок смерті над засудженим провідником опозиційної Аграрної Партії Миколою Петковом. В ноті сказано, що засуд Петкова був „великим надужиттям справедливості“ та що ця справа серіозно інтересує Контрольну Комісію.

ЖИДІВСЬКІ ТЕРОРИСТИ ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО ЗАМАХУ НА ПОТЯГ В АВСТРІЇ.

Відень, 19 серпня. — Анонімові листи і телефони та інші позначки вказують на те, що недавній бомбовий захват на британський військовий потяг в Альпах та інші бомбові замах на британські урядові будинки були ділом терористичної жидівської організації Іргун Цвай Лейумі.

КОМУНІСТИЧНИЙ ТЕРОР В РУМУНІЇ.

Букарешт, 19 серпня. — Розполітована комуністична товпа в Румунії взялася переводити в життя новий урядовий монетарний закон, завданням якого мала б бути боротьба проти чорного ринку. Досі три особи були вбиті і 200 заарештованих.

ЗАГРОЗА ЗМЕНШЕННЯ ХАРЧОВИХ ПРИДІЛІВ У ФРАНЦІЇ.

Париж, 19 серпня. — Хоча живна у Франції продовжуються з добрим успіхом, проте загальний збіжжєвий дефіцит грозить необхідністю ще зменшити приділи хліба, які вже і так є малі, бо виносять тільки 250 грамів денно.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Подписокное число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Державі та в Зарубіжжі:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

**МОЖЕ ЗБРОЇТИСЬ РОСІЯ,
АЛЕ НЕ АМЕРИКА!**

Яке міжнародне питання не заторкнута б, в американських комуністів і комуністичних є на нього одне висноження й одне рішення: таке, яке виходить з Москви. Так є теж і з справою Міжамериканської Конференції для Вдержання Мира і Безпеки, що радить в Бразилії, в місцевості Петрополіс біля Ріо де Жанейро. Конференція ця має на меті забезпечення американського континенту перед агресіями, що приходили б з інших континентів, а теж не допустили до агресивних конфліктів між самими американськими державами. Конференція в Ріо де Жанейро є одна з частини широко закроєної всеамериканської програми, яка має на цілі економічне та культурне піднесення усіх американських країн та поширення демократичних свобод. Є це намагання Злучених Держав цілком здемократизувати й заприязнити цілий американський континент, підносячи його до такого економічного ступня, щоб у кожній країні міг заіснувати такий життєвий стандарт, який є в Злучених Державах.

Думки ці не нові, але нині набрали сили і зачинають здійснюватися у скорому темпі головну тому, що Америка перший раз за ціле своє існування відчула, що вона вже не забезпечена перед агресіями з боку інших континентів в такий спосіб, як це було досі. Налягають на цю справу многи американці ще й тому, що кажуть, що спершу треба американцям самим себе впорядкувати, об'єднати і забезпечити, а доперва потім іти порядкувати Європу чи інші континенти. Здійснивши це, кажуть далі, Америка стане добрим прикладом для інших, що улекшить їй роботу в Європі чи деінде. Як відомо, в Ріо де Жанейро мають американські держави упорядкувати справу мира і безпеки, а за кілька місяців зідуться знову для видивчення і розв'язання своїх економічних проблем.

Певно, що крім ідеалістів чи політичних реалістів, що працюють для цього всеамериканського ідеалу, є в Америці ще й такі елементи, що матимуть на увазі в цій справі тільки свої інтереси, себто інтереси мілітарних каст, коли іде про військову оборону, чи інтереси промисловців, коли іде про достави зброї й т. п. Та самі Злучені Держави не глядять на ці справи очима мілітаристів-диктаторів, чи очима доставців муніції. На таке американський нарід ніколи не дав би згоди. Тут іде про справжнє замирення, справжню дружбу й справжню безпеку перед агресіями. Та Совети не беруть цього під увагу, ні цього, що вони самі зб'ються безпину та ще зб'ються усіх своїх сателітів, хоч ніхто не береться на них нападати, бо вони одини є нині в Європі напасником, що більшим від Гітлера. Кремль та його ступайки в Америці добувають в об'єднанні американського континенту та в його намаганнях забезпечити себе мілітарно перед агресіями тільки "імперіалізм Злучених Держав" та їхній визиск народів Латинської Америки. Таке пишуть московські газети таке пише Генрі Волес у своїй "Нью Ріпоблік", чи такі комуністичні як Френк Кінгдон у своїй колумнії "Говорячи по ширості". Найбільше їх болить однак це, що американське об'єднання може бути звернене згодом проти Росії й саме за це вони це об'єднання так гостро критикують.

Комуністичне поготівля

Американські комуністи приготуються до воєнного конфлікту між Советським Союзом і Злученими Державами. З цього не виходить, що до цього конфлікту прийде, ні теж, що такого конфлікту бажать собі Злучені Держави, чи до нього змагають, бо є правдою, що американська закордонна політика робила і далі робить усе можливе, щоб до такого конфлікту не допустили. Однак в Москві думають інакше. Замість думати про мир, Совети готуються на інший випадок, на випадок американсько-советської війни. Для такого випадку кремлівська стратегія підготувала уже віддані американським комуністам, надіючись від них на випадок війни оборони Росії, а не Америки.

На цю справу звертає увагу комуніст Віктор Різел, знавць робітничих справ і всього цього, що діється в робітничих юніях. Отже Різел каже, що комуністи в Нью Йорку розпочали завзяту кампанію, щоб вдержати у своїх руках контроль над Краєвою Морською Юнією (Нешенел Мерітайм Юніон), яка матиме свою конвенцію в Нью Йорку, в місяці вересні. Для комуністів це тепер найважливіша справа тому, що ця юнія могла б у випадку війни з Советами завдати Злученим Державам відразу великого удару, бо спинити корабельний рух. Вона могла б і нині багато нашкодити різним краям, що їм допомагає Америка, а які ще не в советській сфері впливів, коли б викликала страйк корабельних робітників і спинила висилку американської допомоги таким краї-

ям, як Греція, Туреччина чи Китай. Це є в плані комуністів і скорше чи пізніше вони возьмуться і за цей засіб допомогти Кремлеві в його підбоях, але щоб такі речі можна в кожний час виконати, треба комуністам мати повну контролю над Краєвою Морською Юнією. До цього вони тепер змагають усіми силами, але чи це їм дійсно вдасться, покищо не відомо.

Це, що пише Різел, є справдою першої ваги. Немає найменшого сумніву, що американські комуністи не підуть за добром Америки, як не ішли досі, а тільки поступлять у війні так, як їм накаже Кремль. Подібні накази Москва давала американським комуністам, як була в спілці з Гітлером, не дивлячись на добро Америки і світа, а тепер каже їм готуватися до чогось куди гіршого.

Різел розкриває тільки одну картину з комуністичного поготівля на випадок сентуальної війни між Советами і Злученими Державами, але ця картина така важна, що вона повинна заставити весь американський загаль, а зокрема американське робітництво, добре застановитися над цією великою небезпечкою для цілої країни, яка їй загрожуює з боку американських комуністів і Кремля, як цього центру, якої вони повинні бути. Америка не може чутися забезпеченою, коли її земля годую і висуває на визначні становища таких, які її готові зрадити кожної хвилини. Такими зрадниками є комуністи. Як такі вони не повинні займати теж і в робітничих юніях ніяких відповідальних становищ.

Микола Чубатий.

**Український страх в політиці
Москви**

На тему причини Першої та Другої Світової Війни писали автори новочасної історії та журналісти цілі томи. Ніхто не сумнівається, що вони пишуть на цю тему ще й нові томи, а проте в цих всіх писаннях так мало місця знаходить одна із дуже важких причин обох світових воєн та участі Росії в них, а саме **справа України**.

Не можна б сказати, що ця дійсна причина та мотиви російської закордонної політики промовчується свідомо. Вона промовчується з незнання основних справ, що відносяться до зросту та слабости російської імперії. Росія представляла часта в тих історіях як жертва сусідського наїзду — німецького чи австрійського, хоч так не все було.

Перед світом офіційні російські вчені та публіцисти представляли все Росію як однуцілу державу, з однород-

ним населенням та з однородними політичними ідеалами. А навіть ці, що виразно пишуть про існування та культуру українського народу, звичайно, або промовчують або перевертуть політичні змагання новочасного українства. Звідси теж помилкове представлення участі Росії в обох світових війнах та помилкове представлення важких потягнень російської закордонної політики, які є аж надто часто кермовані українською справою.

Політика новочасної Росії, царської білої та теперішньої червоної у великій мірі є кермована "українським страхом", себто страхом за втратами України, що означало б сильне підірвання потуги тої євразійської імперії. Хоч національна свідомість українців під Росією перед Першою Світовою Війною не була ще така динамічна, щоб безпосередньо за-

грозувала існуванню російської імперії, то проте "український сепаратизм" був в останніх роках перед 1914 роком головною причиною багатьох політичних кроків Росії та її приступлення до Першої Світової Війни, головно проти Австрії.

Відомо, що національне відродження галицьких українців під пануванням Австрії сильно дenerувало петербурзький уряд, й то в далеко більшій мірі ніж поширювання австрійських впливів на балканським півострові. Відродженню українства російський уряд протиставив з одного боку урядові інтервенції, з другого боку неурядову акцію. На план австрійського уряду осунувати український університет в Галичині російський уряд відповів такою офіційною інтервенцією, протестуючи проти творення нового культурного осередку "мазепиства", бо український університет вважався немов офіційним призначанням існування української нації з боку австрійського уряду саме тоді, коли російська політика таке існування всіма засобами своєї пропаганди заперечувала.

Рівночасно з Росією пішла посиленна агітація серед галицьких, буковинських та карпатських українських москофілів, ведена російськими громадськими організаціями, що фонди діставали від свого уряду. Все це разом взяте, себто українська справа як цілість, сильно загострила відносини поміж Росією та Австрією і вона саме пхнула Росію у війну проти Австрії, що не в більшій мірі, ніж справа сербська, яку вважається офіційною причиною російсько-австрійського конфлікту.

В кожному разі балканський конфлікт не був одним мотивом вступлення Росії у війну. Був ще другий мотив, іменно "Український страх". Росії колючо залежало на цим, щоб кинути на Австрію та захопити у свої руки Галичину, українську Буковину та Карпатську Україну. Діставши всі українські землі в свої руки, царська Росія хотіла зробити українську справу чисто внутрішньою справою Росії та задати український сепаратизм у всіх його проявах. Це був зовсім той самий план та кермо, який тими самими мотивами, що його червоный цар Сталін зреалізував у Другій Світовій Війні.

Коли розглянемо ближче способи переводження проти української політики білою та червоною Росією, то вони теж до зливання такі самі. І цар Микола II і Сталін Кривавий оба пхнули свої московсько-азійські політики, щоб "визволяти західних українців". "Благочестивий цар православний" Микола II захопивши Галичину наказав заарештувати Митрополита Греко-Католицької Церкви та десятки українсько-католицького духо-

венства та розпочав насаджувати російське православ'я, а нищити католицизм в Галичині як сильну та грізну остою українського сепаратизму. Безбожник Сталін до слова зробив те саме, тільки ще брутальнішим та ще більше безоглядним, правдиво большевицьким, способом. Однак політичні цілі обох російських царів одні та ці самі.

Росія, ослаблена революцією, не могла вести завойовницької політики щодо Західної України, тому тимчасово залишила її Польщі, теж з виразним обрахунком на український страх. У Москві добре знали заборчі апетити Польщі та її засліплення на точці українства. Тому большевики були спокійні, знаючи, що поляки поведуть протиукраїнську політику, яка з одного боку буде зупиняти зріст небезпечного мазепиства, а з другого боку так ослабить Польщу, що вона у слушний час мусить віддати Росії українські землі. Це стара політика Москви відома з Андрусівського Мира (1667) по між Польщею та Московією. Провідною думкою тої московської політики все було: коли неможливе опанування цілої України, то треба поділитися українськими землями з Польщею, яка буде своєю протиукраїнською політикою помагаючи виконувати далекодучі плани Росії — спинити розвій українства.

Польща могла б була ці плани Росії перекреслити проукраїнською політикою, однак хто знав йентальність поляків, той міг бути певним, що це не статися. Знали це большевики і тому спокійно віддавали західно-український депозит на польські експерименти в надії, що поляки точно переведуть плани повного опанування України в майбутності. Московські большевики не помилилися. Про це свідчить двадцятирічна польська політика на Західній Україні, іменно: повна негача української нації аж до заборони вживати назву "українець, український" включно.

Прийшов час, коли Москва почулася вже сильною, тому подякувавши Польщі за двадцятилітнє гноблення українства, відбрала від неї Західну Україну. І знову "український страх" став провідним мотивом всієї московської політики на передодні та під час Другої Світової Війни. В останніх роках, частинно завдяки московсько-польській пропаганді, частинно завдяки засліпленню та політичному невиробленню деяких українських кол, зродилася в світі легенда про плани німців відбудувати самостійну українську державу. Хто читав гітлерівську евангелію "Майн Кампф", хто слідував уважно за німецькою політикою супроти українців кілька літ перед вибухом Другої Світової Війни, той не міг набратися переконан-

ня про дійсне існування такого німецького плану. Все ж таки небезпека, що німці могли мати такий план, була в Росії величезна й то куди грізніша від австрійських українських планів. Тому "український страх" став знову провідною думкою російської світової політики.

Сталін заключає з Гітлером договір за ціну захоплення Західної України. Він віддавав Гітлерові вільну руку в Європі та в позаєвропейських країнах. Він навіть був готов достарчати нацистам припаси, щоб тільки німці заідали всю Україну спокійно в російських руках. Комуністи з Кремля годилися вже "з фашистами", щоб тільки ці не мішалися до їх внутрішнього діла-розправи з українським сепаратизмом.

Можна припускати, що Сталін був би дотримав своїх зобов'язань, коли б не божевільний план Гітлера завойовувати Україну на колонію для німецького району і проти волі Москви і проти волі українського народу. Гітлер приневолив Сталіна стати альянтом західних демократичних держав, а "український страх" знову став провідним мотивом московської політики в таборі альянтів. При їх допомозі Кремль опанував не тільки Західну, але й Карпатську Україну та зреалізував старий план царської Росії — зробити українську справу внутрішньою справою Росії, себто її задавити.

Всеж таки Сталін вже давно розумів, що неприродна спілка дикої московської диктатури з демократією заходу не вдержиться, що це стадія переходу до "української небезпеки" може загрожувати Росії знову з боку творців права самовизначення народів та творців Атлантичного Чарту. На таку есентуальність Москва готувалася формальним впровадженням в члені Об'єднаних Держав. Московське розумовання було таке: Якщо демократичні держави мають видивгнути справу визволення українського народу, тоді краще самому ту справу позирно розв'язати, створивши фікцію, що самостійна Україна у свободній спілці з Росією вже існує. Краще тому самій Москві впровадити Україну в об'єднані Держави, посадивши на українському крислі московського холопа та казати йому говорити все те, що височайшому червоному царю подобається.

Український страх казав даліше Верховному Советові в Москві ухвалити закон про передавання справ закордонної політики, а навіть справ військових кол, зродилася в світі легенда про плани німців відбудувати самостійну українську державу. Хто читав гітлерівську евангелію "Майн Кампф", хто слідував уважно за німецькою політикою супроти українців кілька літ перед вибухом Другої Світової Війни, той не міг набратися переконан-

ня про дійсне існування такого німецького плану. Все ж таки небезпека, що німці могли мати такий план, була в Росії величезна й то куди грізніша від австрійських українських планів. Тому "український страх" став знову провідною думкою російської світової політики.

Сьогодні, серед віками незайманого лісу, на лісовій

**НА ТЕРНОВИХ ДОРОГАХ
СОВЕТСЬКИХ**

НА СУХОНИ.

Одного дня мене й старих батьків, яких я не хотів залишити, разом з іншими переселенцями на баржу, що Сухоню відправлялась на Тотьму. Призначено мене було старостою Роменської, Либенської та Київської округ, а моїм помічником — техніком Дарницького вагону-будівельного заводу. В обов'язки наші входило роздавати харчі в'язням. На одному зі мною пароплавів й баржах їхала ча-

стина в'язнів з цих округ. На другому пароплаві, що мав іти за нами, їхав мій помічник. До обох пароплавів було прицеплено по дві баржі, наповнені людьми й рештками їх речей. З пристані наш пароплав відійшов раніше, а другий — ще лишився. Відпливши 30-40 кілометрів від Вологди, наш пароплав пристав до берега. Це використали коло 50 чоловіків і зникли в лісі.

Тільки рушив наш пароплав, як його нагнав залишений нами у Вологді і далі

йшов від нас на відстані 200-300 мт.

Ми минули місце, де в Сухоню впадає з правого боку незнана мені річка, як почув крики з заднього пароплава. Дно передньої баржі провалилось і люди опинилися у воді між стінками баржі. За кілька секунд розломилася і упала на воду стінка баржі. Слідом за першою розломилася й друга баржа і все, що на ній було, опинилося у воді. Кричали всі звідусіль. Щоб зупинити наш пароплав, наші конвоїри почали з баржі стріляти. Пароплав спинився, але ніяких ратувальних приладів не було.

Серед загального крику все більша й більша кількість людей ховалася під водою. Лише кілька доплило до берега. Загинуло понад 400 людей. Пливучи далі, довго розмовляли про цю подію. Конвоїрні міліціонери розповіли, що

баржі ті були забраковані, як старі, шість років тому і весь цей час стояли невикористаними у Вологодській пристані, заки влада використала їх тепер. Обидва міліціонери, що були на одній із мною баржі, казали, що баржі використано навмисне.

ТОТЬМА.

Наш пароплав, а також той, що лишився без баржі, прибули до міста Тотьми за кілька днів.

Був післяобідній час. Піскуватий, трохи похилений беріг. Місто й пристань облягати одвічні, безкраї ліси. Переважно старі, але красиві, невеликі одноповерхові, дерев'яні будинки міста широко розлягалися. Коло кожного були простори садиби. За будинками — церкви. Місцеві мешканці зустріли наш пароплав, вийшовши невеликими гуртками на беріг, але до

нас не наближались. Видно, їм було заборонено з нами говорити. Деякі жінки плакали. Інші, коли міліціонери не бачили, кидали нам куски хліба, варену картоплю.

На березі, в широкій огорожі з вориння, лежали тисячі раніше привезених людей. Мало з них звернуло увагу на наше прибуття. Деякі стогнали, рідко й мляво ворухилися. Інші лежали нерухомо: померли. Новоприбулі були спроваджені до заго-ржі. Тут відбувають карантин. Разом з батьками й вуйляками в руках й йшов міжцією сумішшю живих і мертвих.

Раптом мої очі сприйняли на одному лежачому. Вбрання було знайоме. Повертаю обличчям до гори. Розкриті очі ще блимали. Я пізнаю односельчанку С. Р. Вологду. Вийшовши невеликими гуртками на беріг, але до

церкви від неї відібрали двоє малих дітей, а чоловіка відправили в лісі ще в день нашого приїзду у Вологду.

Жінка мала 23-24 роки. Донька найбіднішого в селі шевця, вироста без матері. Вона винувала була тим, що вийшла заміж за сина крамаря, "клясового ворога".

Я витяг її за огорожу, а міліцейські мешканці понесли її до лікарні.

В огорожі ми лишилися кілька днів. Одного ранку у групі з 15-20 тисяч людей, вузькими лісовими дорогами, мене разом з батьками повели в район Котласу. Мало відпочиваючи а дорозі, ми йшли днями й ночами. Ідучи з нами, наші вартові казали, що робітників у лісах не багато, а чужинцям фірми вимагають, щоб куплені ними дерева було одержано вчасно.

Сьогодні, серед віками незайманого лісу, на лісовій

просіці, колону зупинили. Ми були за 7 км. від села Ісакова, що мало 17 дворів. Тут жила охорона ГПУ та контора 148 дільниці лісозаготівель. На цій дільниці було ще не досить робітників, але вже працювало понад 7 тисяч і нас привели на поповнення. Тут нас перебрала нова адміністрація на чолі з Кіріловим.

(Продовження на стор. 4-тій).

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛІПЕНЬ 1947 РОКУ

НОВИЙ ВІДДІЛ:

Зорганізовано новий відділ ч. 436, в Кічнер, Сіт., Канада.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 5. Маланчук Андрій.
В. 13. Качмар Леон Т., Теодоро-
вич Ірина.
В. 36. Якимів Олекс.
В. 39. Рудий Франко, Бучай Ярос-
лав, Годзак Володимир, Годзак Ми-
кола.

В. 59. Воркевич Василь.
В. 61. Релік Розалія.
В. 64. Крушельник Марія.
В. 65. Кампанеллі Павло А.

В. 75. Вазек Юрій, Цимбаліст Ва-
силь, Базилевич Михайло, Кунка Се-
мен С., Вазек Євгенія, Вазек Лена-
рис, Висоцький Йосиф А., Бомбик Іван.

В. 76. Савчук Іван.
В. 85. Гнатюк Михайло, Андерсон
Іван.

В. 94. Козак Честер, Орський Ві-
лім, Копицька Ганя С., Бодрут Ми-
хайло В., Байор Стефанія Е., Байор
Ірина Н., Бодрут Марія, Рудий Юрій
Г., Бодрут Анна Е., Функий Албін Ф.

В. 97. Кіча Олена.
В. 99. Болгар Теодор.
В. 103. Бова Анатоль.
В. 110. Міньскі Іван.
В. 143. Білик Євген, Білик Естел-
ла.

В. 145. Бабак Олекс Ч., Бабак
Володимир П.
В. 156. Ясний Никола, Блотний
Станіслав.

В. 158. Копітук Михайло.
В. 168. Іваніло Михайло, Іваніло
Марія, Нагбейний Франко.
В. 175. Лісовський Стефан Л.
В. 176. Дачинський Стефанія.
В. 180. Зепко Юлія А., Зепко
Ольга А., Зепко Ева Дорота.

В. 183. Боршкович Володимир,
Лісовський Володимир Л.
В. 192. Гула Зоя.
В. 204. Гумовський Іван, Макси-
мук Михайло, Дзюбка Антоні.

В. 206. Клеот Вілія, Бойко Ми-
рош, Гладик Марія.
В. 213. Пахолок Богдан.
В. 217. Чорношів Володимир.
В. 218. Гур Розалія.
В. 220. Барич Андрій, Пітула Ар-
тур.

В. 221. Васенич Михайло, Каду-
бей Василь, Хорватий Петро.
В. 226. Петрів Марія, Півторак Я-
ндр.

В. 237. Живанська Марія Г.
В. 238. Петрейко Ольга, Петрей-
ко Володимир.
В. 248. Бабель Юрій В., Бабел
Олена М., Маскула Володимир М.

В. 276. Тисичний Анна.
В. 283. Качмар Михайло.
В. 292. Дунченко Ольга, Дунче-
шен Берисла.

В. 295. Керський Йосиф.
В. 300. Шинко Ірина.
В. 316. Падучак Мирослав, Ста-
ш Олена.

В. 319. Парій Іван.
В. 342. Крол Франко.
В. 361. Собенко Анна, Собенко
Марія, Собенко Іван.

В. 367. Луца Василь.
В. 370. Теряк Петро.
В. 371. Гут Павло, Олексів Вілія.
В. 374. Бекетський Павло.
В. 380. Кушнір Прокоп.
В. 383. Хоміцький Тома.
В. 396. Деберсон Юлія.

В. 414. Брицька Олена М., Карпа
Віра, Ковальчук Йосиф.
В. 427. Поташник Катерина.
В. 432. Паламечий Франко, Го-
лущук Ольга Г., Кавун Іван, Мату-
шин Іван, Ребер Михайло М., Шурко
Іван, Сіланік Марія, Атанасюк Ми-
хайло, Вебер Іван, Пенц Іван, Кіт
Семен, Зелонка Олекс, Зелонка
Катерина, Вербоуцький Петро, Пен-
ц Джек.

В. 445. Топольницький Микола,
Бойчук Михайло, Гнатюк Вілфред О.
В. 454. Сула Богдан.
В. 461. Цибрицький Казимир, Кер-
дов Олекс, Ефтічук Олекс.
В. 476. Марак Семен.

В. 2. Воргач Юлія.
В. 7. Нестран, Стефан, Петруцько
Петро,* Петруцько Андрій.*
В. 45. Галамга Петро.*
В. 73. Поніовський Йосиф.*
В. 78. Стіша Теодор.*
В. 132. Войнар Іван.*
В. 216. Джером Христина.
В. 223. Крайніська Олена.
В. 261. Гребович Григорій,* Гре-
бович Зоя.*
В. 292. Куріалі Стефан.
В. 335. Бубен Ірина.
В. 458. Шегда Марія, Шегда Те-
одор.*
В. 461. Кушій Малій.

В. 284. Гладешевський Данило.*
В. 304. Яремко Михайло.

В. 3. Паник Стефанія 2.
В. 31. Томко Маргарета.
В. 32. Монастирський Стефан.
В. 102. Мозилевський Стефан, Мо-
зилевська Пазія, Мозилевський Стані-
слав,* Мозилевський Антоні,* Мо-
зилевський Михайло.*
В. 122. Попович Михайло 2.*
В. 125. Буксар Ірина.
В. 186. Рещетар Теодор.*
В. 189. Кулик Горис Орест.*
В. 287. Будник Зоя.*
В. 427. Горденчук Ліяна.
В. 451. Шупенюк Ліяна, Шупе-
нюк Вілія.*
В. 473. Кіт Лукія.*

В. 235. Богаченко Ірина, Богаче-
нко Йосиф.*
В. 287. Касія Зояфія Будник.
В. 342. Гринчуна Йосиф.*
В. 401. Кренцілова Дорота.

В. 8. Микитюк Олекс.*
В. 9. Башота Михайло.*
В. 21. Гарбера Ілько.*
В. 30. Бат Іван мол.*
В. 40. Макаровський Андрій.
В. 90. Личко Юлія.*
В. 91. Іваніло Ілько.*
В. 94. Радій Анна Б., Васкуль Гри-
горій,* Хрипський Никола.
В. 95. Борула Юрій.
В. 98. Паука Андрій, Прониний
Засиль.*
В. 102. Гарлач Михайло.*
В. 109. Тарасов Михайло.*
В. 144. Федиска Ванда.
В. 218. Панчак Теодор.
В. 229. Мозійко Олекс, Мозійко
Анна.*
В. 234. Діах Михайло.*
В. 242. Кролик Ольга.*
В. 259. Глозський Михайло.*
В. 273. Габак Анна, Габак Миха-
йл.*
В. 292. Перещий Володимир, Пе-
щський Євген,* Перещий Михаїл-
ла, Брич Дмитро, Крижановський
Петро.*
В. 300. Лаврик Анастасія.
В. 305. Онулик Павліна.
В. 309. Платко Анна К.
В. 324. Захарчук Михайло Н., За-
харчук Володимир Д.*
В. 333. Савчак Стефан.
В. 334. Гаргай Григорій.
В. 336. Полюка Катерина.
В. 343. Паник Анна.
В. 361. Писарчук Павліна.
В. 367. Конський Олекс,* Андрій
Сидор.
В. 371. Кузіл Данило Б.*
В. 390. Мачурат Стефан.*
В. 400. Вус Станіслав.*
В. 408. Драган Йосиф.*
В. 432. Гаврилюк Роберт,* Гунцар
Михайло,* Гарасин Діліяна.
В. 434. Гураль Франко, Гураль
Марія, Гураль Петро.*
В. 441. Вовк Григорій,* Багай Ни-
кола.*
В. 458. Шевчук Вілфред.
В. 463. Сушко Ольга.
В. 464. Муха Михайло,* Шесто-
вський Тома, Ковальський Йосиф,*
Масенич Олена, Сенишин Никола 2.*
В. 465. Грегорович Стефан.
В. 473. Нюнка Василь.*

В. 7. Рещетар Теодор.*
В. 97. Гулак Михайло.
В. 133. Будник Зояфія, Монастир-
ський Стефан.
В. 172. Стефань Василь, Сте-
фан Стефан, Могр Ольга.
В. 238. Попович Михайло 2.*
В. 277. Грогза Марія.
В. 400. Мозилевський Стефан, Мо-
зилевський Пазія, Мозилевський Стані-
слав,* Мозилевський Антоні,* Мо-
зилевський Михайло.*
В. 432. Кіт Лука,* Горденчук Лія-
на, Шупенюк Вілія,* Шупенюк Лія-
на.
В. 446. Борисевич Мафій.

В. 2. Воргач Юлія.
В. 7. Нестран, Стефан, Петруцько
Петро,* Петруцько Андрій.*
В. 45. Галамга Петро.*
В. 73. Поніовський Йосиф.*
В. 78. Стіша Теодор.*
В. 132. Войнар Іван.*
В. 216. Джером Христина.
В. 223. Крайніська Олена.
В. 261. Гребович Григорій,* Гре-
бович Зоя.*
В. 292. Куріалі Стефан.
В. 335. Бубен Ірина.
В. 458. Шегда Марія, Шегда Те-
одор.*
В. 461. Кушій Малій.

В. 235. Богаченко Йосиф,* Бога-
ченко Ірина.
В. 287. Будник Зояфія.
В. 342. Гринчуна Йосиф.*
В. 401. Кренцілова Дорота.

В. 235. Богаченко Йосиф,* Бога-
ченко Ірина.
В. 287. Будник Зояфія.
В. 342. Гринчуна Йосиф.*
В. 401. Кренцілова Дорота.

В. 235. Богаченко Йосиф,* Бога-
ченко Ірина.
В. 287. Будник Зояфія.
В. 342. Гринчуна Йосиф.*
В. 401. Кренцілова Дорота.

В. 235. Богаченко Йосиф,* Бога-
ченко Ірина.
В. 287. Будник Зояфія.
В. 342. Гринчуна Йосиф.*
В. 401. Кренцілова Дорота.

В. 235. Богаченко Йосиф,* Бога-
ченко Ірина.
В. 287. Будник Зояфія.
В. 342. Гринчуна Йосиф.*
В. 401. Кренцілова Дорота.

В. 235. Богаченко Йосиф,* Бога-
ченко Ірина.
В. 287. Будник Зояфія.
В. 342. Гринчуна Йосиф.*
В. 401. Кренцілова Дорота.

В. 235. Богаченко Йосиф,* Бога-
ченко Ірина.
В. 287. Будник Зояфія.
В. 342. Гринчуна Йосиф.*
В. 401. Кренцілова Дорота.

В. 235. Богаченко Йосиф,* Бога-
ченко Ірина.
В. 287. Будник Зояфія.
В. 342. Гринчуна Йосиф.*
В. 401. Кренцілова Дорота.

В. 235. Богаченко Йосиф,* Бога-
ченко Ірина.
В. 287. Будник Зояфія.
В. 342. Гринчуна Йосиф.*
В. 401. Кренцілова Дорота.

МОЛОДЕЧНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 3. Сухорський Юрій, мол.
В. 13. Завіська Анна М.
В. 23. Барберій Михайло.
В. 36. Якимів Михайло А., Васку-
льський Бернар І., Степський Іван
М. мол.

В. 39. Прокопів Анна.
В. 45. Біліський Іван Нестер.
В. 75. Саргент Павло, Базилевич
Ненсі А., Базилевич Вілія І., По-
жиків Шерон І.

В. 78. Ванечук Володимир.
В. 85. Паник Маргарета.
В. 87. Зучило Василь.
В. 94. Функий Албін Ф., Івасюк
Розалія М., Орська Патрісія Д., Ше-
лєвій Патрісія С.

В. 100. Марусяк Теодор В.
В. 102. Бобечко Джеймс Л., Микі-
тук Стефан К.
В. 104. Свалік Роберт М.
В. 105. Кейн Елєна І.

В. 110. Дуджик Джуліт А., Ду-
джик Лаврентій С.
В. 122. Семен Річард.
В. 140. Терещук Річард Н.
В. 164. Кара Варен А.
В. 175. Колберт Петро Г.

В. 183. Лісовський Петро мол.
В. 184. Ревак Джеймс, Ревак Йосиф Л.,
Ревак Елєна М., Віхорек Моніка,
Віхорек Марія, Лісовська Модеста
Л.

В. 203. Солодка Силвія Дж., Со-
лодка Павліна М.
В. 204. Сіман Ольга К., Остров
Євген Е. 2, Жін Юлія.
В. 215. Гейтс Варвара Дж., Ва-
ршак Йосиф.

В. 220. Сакно Джером Р.
В. 235. Богаченко Розмарія.
В. 237. Живанський Мирон П.
В. 238. Романюк Михайло І.
В. 254. Кулер Меланія, Біндас
Піліп, Дмитро Володимир М.

В. 259. Фоча Роджер І.
В. 261. Вітео Дайана Л.
В. 276. Прокоп Карен, Прокопо-
вич Франка А., Тисичний Данило.
В. 283. Вілківський Євген М.
В. 293. Гіва Павло.

В. 295. Сивак Патрісія.
В. 296. Чайковська Родіана.
В. 316. Свєрда Річард І.
В. 319. Броді Марія Е.
В. 336. Стахур Тарас.
В. 361. Літєло Роналд Р., Літєло
Марія А.

В. 363. Базі Іван Ф.
В. 364. Гардук Данило, Бобечко
Джеймс Л.
В. 367. Тирин Михайло П.
В. 372. Голова Іван П. мол.

В. 395. Рановський Іван М. 4, Ра-
новська Катерина М.
В. 414. Брицька Євгенія О., Бри-
цька Вілія Джералдіна, Барко
Патрісія Л., Барко Йосиф Ф., Ва-
рвара Варвара Дж.

В. 427. Чорношівський Петро Ю.
В. 432. Дитрик Стефан, Лушак
Стефан Ю., Лушак Джералд, Буско
Михайло, Мельник Никола, Гринц
Марія А.

В. 436. Спаланник Розалія.
В. 445. Кузенко Іванна Е. Гарапак
Петро.
В. 461. Дулак Юрій.

В. 7. Юрша Євген, Нестер Ніко-
ла, Нестер Ірина, Нестер Маргарета
М., Нестер Олєс Л., Бачко Андрій М.
В. 48. Белес Леон, Белес Дорота,
Белес Павло Р.

В. 219. Драч Олена, Драч Кате-
ріна.
В. 445. Машенко Олексія Я.
В. 458. Шегда Елєна Г., Шегда
Фред М.

В. 49. Обаль Гері В.
В. 102. Мозилевський Стефан мол.
В. 122. Попович Михайло мол.

В. 220. Кріл Люба Ю.
В. 235. Барна Дорота А., Барна
Йосиф Е.
В. 292. Ріба Теодор Р. Д.
В. 458. Краєцька Лєса А.

В. 7. Япула Іван мол.
В. 45. Бутрин Василь.
В. 48. Кушаб Геносфа.
В. 91. Ліба Вергенія Л., Крузь
Бєсєй С.

В. 94. Васкуль Орест.
В. 102. Шайн Розалія.
В. 112. Юнч Марія.
В. 130. Діюма Вергенія.
В. 155. Мілер Йосиф мол., Мілер
Розалія М., Мілер Кларенс.

В. 168. Дачинський Франко, Бабін
Іван Т.
В. 217. Булавінський Марія.
В. 219. Кіт Маріана.
В. 244. Кушвара Силвія Л., Куш-
вара Вілєнті Вм. мол., Кушвара Ро-
залія М.

В. 273. Габак Марія.
В. 274. Корандович Роберт А., Ко-
рандович Дорос Б.
В. 292. Куж Роберт С., Куж Да-
вія В., Куж Ерол Е., Куж Ліна А.
В. 313. Берковський Михайло Д.
В. 336. Міхалс Герберт.
В. 361. Неш Йоанна П., Неш Ло-
рета.

В. 364. Юроско Річард Н.
В. 367. Петрик Франко К., мол.
В. 446. Гураль Йосиф А. 4.
В. 461. Касел Дайана С.
В. 464. Місєй Євген І.
В. 471. Раджіковський Володи-
мир мол.

В. 475. Томчук Елєна, Томчук
Ілько, Томчук Мирослав.

В. 238. Попович Михайло мол.
В. 400. Мозилевський Стефан мол.
В. 432. Обаль Гері В.
В. 473. Шеремета Елєна Я., Ше-
ремета Олексія Я.

В. 85. Гнатюк Михайло, Андерсон
Іван.

В. 97. Кіча Олена.
В. 176. Дачинський Стефанія.
В. 192. Гула Зояфія.
В. 213. Пахолок Богдан.
В. 238. Петрейко Ольга, Петрейко
Володимир.

В. 292. Дачинський Ольга.
В. 296. Станік Олена.
В. 319. Парій Іван.
В. 349. Кроль Франко.
В. 371. Олексів Василь.
В. 383. Хоміцький Тома.
В. 454. Сула Богдан.

В. 238. Попович Михайло мол.
В. 400. Мозилевський Стефан мол.
В. 432. Обаль Гері В.
В. 473. Шеремета Елєна Я., Ше-
ремета Олексія Я.

В. 85. Гнатюк Михайло, Андерсон
Іван.

В. 97. Кіча Олена.
В. 176. Дачинський Стефанія.
В. 192. Гула Зояфія.
В. 213. Пахолок Богдан.
В. 238. Петрейко Ольга, Петрейко
Володимир.

В. 292. Дачинський Ольга.
В. 296. Станік Олена.
В. 319. Парій Іван.
В. 349. Кроль Франко.
В. 371. Олексів Василь.
В. 383. Хоміцький Тома.
В. 454. Сула Богдан.

В. 238. Попович Михайло мол.
В. 400. Мозилевський Стефан мол.
В. 432. Обаль Гері В.
В. 473. Шеремета Елєна Я., Ше-
ремета Олексія Я.

В. 85. Гнатюк Михайло, Андерсон
Іван.

В. 97. Кіча Олена.
В. 176. Дачинський Стефанія.
В. 192. Гула Зояфія.
В. 213. Пахолок Богдан.
В. 238. Петрейко Ольга, Петрейко
Володимир.

В. 292. Дачинський Ольга.
В. 296. Станік Олена.
В. 319. Парій Іван.
В. 349. Кроль Франко.
В. 371. Олексів Василь.
В. 383. Хоміцький Тома.
В. 454. Сула Богдан.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛАС

В. 220. Кріл Люба Ю.
В. 235. Барна Дорота А., Барна
Йосиф Е.
В. 292. Ріба Теодор Р. Д.
В. 458. Краєцька Лєса А.

В. 230. Мамрик Михайло.

В. 61. Релік Розалія.

В. 83. Купрєвич Іванна.
В. 164. Гелетій Юстіна.
В. 175. Тарас Анна.
В. 204. Максимук Михайло.
В. 239. Писечко Катерина.
В. 336. Поліська Катерина.
В. 383. Петровська Анна.

В. 83. Купрєвич Іванна.
В. 164. Гелетій Юстіна.
В. 175. Тарас Анна.
В. 204. Максимук Михайло.
В. 239. Писечко Катерина.
В. 336. Поліська Катерина.
В. 383. Петровська Анна.

В. 83. Купрєвич Іванна.
В. 164. Гелетій Юстіна.
В. 175. Тарас Анна.
В. 204. Максимук Михайло.
В. 239. Писечко Катерина.
В. 336. Поліська Катерина.
В. 383. Петровська Анна.

В. 83. Купрєвич Іванна.
В. 164. Гелетій Юстіна.
В. 175. Тарас Анна.
В. 204. Максимук Михайло.
В. 239. Писечко Катерина.
В. 336. Поліська Катерина.
В. 383. Петровська Анна.

В. 83. Купрєвич Іванна.
В. 164. Гелетій Юстіна.
В. 175. Тарас Анна.
В. 204. Максимук Михайло.
В. 239. Писечко Катерина.
В. 336. Поліська Катерина.
В. 383. Петровська Анна.

В. 83. Купрєвич Іванна.
В. 164. Гелетій Юстіна.
В. 175. Тарас Анна.
В. 204. Максимук Михайло.
В. 239. Писечко Катерина.
В. 336. Поліська Катерина.
В. 383. Петровська Анна.

В. 83. Купрєвич Іванна.
В. 164. Гелетій Юстіна.
В. 175. Тарас Анна.
В. 204. Максимук Михайло.
В. 239. Писечко Катерина.
В. 336. Поліська Катерина.
В. 383. Петровська Анна.

В. 83. Купрєвич Іванна.
В. 164. Гелетій Юстіна.
В. 175. Тарас Анна.
В. 204. Максимук Михайло.
В. 239. Писечко Катерина.
В. 336. Поліська Катерина.
В. 383. Петровська Анна.

В. 83. Купрєвич Іванна.
В. 164. Гелетій Юстіна.
В. 175. Тарас Анна.
В. 204. Максимук Михайло.
В. 239. Писечко Катерина.
В. 336. Поліська Катерина.
В. 383. Петровська Анна.

В. 83. Купрєвич Іванна.
В. 164. Гелетій Юстіна.
В. 175. Тарас Анна.
В. 204. Максимук Михайло.
В. 239. Писечко Катерина.
В. 336. Поліська Катерина.
В. 383. Петровська Анна.

В. 83. Купрєвич Іванна.
В. 164. Гелетій Юстіна.
В. 175. Тарас Анна.
В. 204. Максимук Михайло.
В. 239. Писечко Катерина.
В. 336. Поліська Катерина.
В. 383. Петровська Анна.

В. 83. Купрєвич Іванна.
В. 164. Гелетій Юстіна.
В. 175. Тарас Анна.
В. 204. Максимук Михайло.
В. 239. Писечко Катерина.
В. 336. Поліська Катерина.
В. 383. Петровська Анна.

В. 83. Купрєвич Іванна.
В. 164. Гелетій Юстіна.
В. 175. Тарас Анна.
В. 204. Максимук Михайло.
В. 239. Писечко Катерина.
В. 336. Поліська Катерина.
В. 383. Петровська Анна.

В. 83. Купрєвич Іванна.
В. 164. Гелетій Юстіна.
В. 175. Тарас Анна.
В. 204. Максимук Михайло.
В. 239. Писечко Катерина.
В. 336. Поліська Катерина.
В. 383. Петровська Анна.

В. 83. Купрєвич Іванна.
В. 164. Гелетій Юстіна.
В. 175. Тарас Анна.
В. 204. Максимук Михайло.
В. 239. Писечко Катерина.
В. 336. Поліська Катерина.
В. 383. Петровська Анна.

В. 83. Купрєвич Іванна.
В. 164. Гелетій Юстіна.
В. 175. Тарас Анна.
В. 204. Максимук Михайло.
В. 239. Писечко Катерина.
В. 336. Поліська Катерина.
В. 383. Петровська Анна.

В. 83. Купрєвич Іванна.
В. 164. Гелетій Юстіна.
В. 175. Тарас Анна.
В. 204. Максимук Михайло.
В. 239. Писечко Катерина.
В. 336. Поліська Катерина.
В. 383. Петровська Анна.

В. 83. Купрєвич Іванна.
В. 164. Гелетій Юстіна.
В. 175. Тарас Анна.
В. 204. Максимук Михайло.
В. 239. Писечко Катерина.
В. 336. Поліська Катерина.
В. 383. Петровська Анна.

В. 83. Купрєвич Іванна.
В. 164. Гелетій Юстіна.
В. 175. Тарас Анна.
В. 204

IV. Конференція Укр. Краєвих Допомогових Комітетів в Європі

ПРЕСОВИЙ КОМУНІКАТ

з праць IV. Конференції Українських Краєвих Допомогових Комітетів, що відбулася в Парижі в днях 4 до 9 серпня 1947 року.

(Пересланий за посередництвом З'яв. Комітету у Філадельфії).

Конференція відбулася згідно з постановою III-ї Конференції в цілі створення світового Осередку для координування допомогової акції у всіх країнах світу, де перебуває стара чи нова українська еміграція.

Звідолення з праць поодиноких Краєвих Допомогових Комітетів і СХС, що були зачитані умандатованими делегатами шістьох країн, як і ті, що були переслані на письмі з 5-ох країн, виказали великі досягнення організації праці поодиноких Комітетів Європи і Америки на відтинку несення всебічної допомоги новій еміграції в Європі.

На Комісіях: Статутарно-Організаційній, Господарсько-Переселенській, і Культурно-Освітній зачитано і проведено 17 основних докладів, виготовлених найкращими авторитетами української еміграції різних країн. В цих докладах проведено аналіз усіх питань складного побуту, розвоєвих можливостей та призначення української еміграції. У кінцевих резолюціях тих комісійних праць, прийнятих відтак пленумом Конференції, спрещовано напрямні допомогової акції таких секторів нашої праці: матеріальної допомоги, господарських питань, переселення, професійних організацій, культури й освіти та інформації.

На внесення Статутарно-Організаційної Комісії Пленум передав усі повноваження провідові ЦПД в Німеччині для дальшої реалізації створення світового Осередку разом з представництвом за океанських Допомогових Комітетів, призначаючи рівночасно за ЦПД в Німеччині мандат репрезентувати і координувати допомогову працю всіх Українських Допомогових Комітетів в Європі, вважаючи це етапом до світового об'єднання нашої допомогової акції.

В тій цілі на ЦПД наложено обов'язок покликати до життя Діловий Секретаріат з осідком в одній з країн Західної Європи поза Німеччиною й Австрією.

Конференція одобрила план поширення діяльності СХС на

краї Західної Європи, включаючи її в систему Об'єднаних Комітетів.

Слід підкреслити високий рівень дискусії, що виводився у всіх делегатів і запрошених гостей із почуття великої відповідальності і бажання знайти остаточний вихід з положення, в якому під сьогодні знаходиться українська еміграція.

Стердивши факт великої жертвенності нашої заокеанської еміграції у несенні моральної, правової і матеріальної допомоги новій еміграції в Європі, IV Конференція висловила одностайно постанову якнайтіснішої співпраці нової і старої еміграції в Європі, Азії, Африці і обох Америках в цілі об'єднання всіх національних сил для проведення всебічної допомогової акції.

IV Конференція підкреслила потребу абсолютної єдності нашої еміграції без різниці на її територіальне походження і віровизнання та необхідність плесання найтіснішого ідейного зв'язку з Батьківщиною, як передумову і забезпечення національної моралі.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

САВТПОРТ, КОНН.

Відділ 84 У. Н. Союзу береться до праць.

Секретар відділу 84 П. Дудко пише до головної канцелярії:

Пронху прислати мені негайно дитячі аплікації, щоб я міг їх вже в цю суботу. Нашому відділу призначено придбати 8 членів, отже ми зараз беремось до праці, щоб чим скорше що квоту не тільки виконати, але перебілити. Наша місцевість дуже мала й майже уся Союзова, та проте ми переконані, що свій обов'язок у цій кампанії виконаємо.

ДІТРОЙТ, МИШ.

3 привіту скитальців — скитальцям.

Дня 7. вересня відбудеться в Українській Хаті в Гемтремк привіт для найновіших скитальців, шість осіб, споріднених з відомою родиною громадян Біловусів, а походять з Сокальщини. Тому, що в Дітройті є чимало осіб з Сокальщини, зв'язався Комітет, щоб привітати своїх заслужених краянів з тим, щоб весь дохід призначити на Український Конгресовий Комітет, а тим самим допомогти йому матеріально.

НЕМА РАСОВОГО УПЕРЕДЖЕННЯ МІЖ НИМИ! — Оце не є точно картина з життя кота, що ловить миш, однак все таки вона цікава. Котик Тайдж, що належить до дітей родини Е. Т. Тамсон з Лос Анджелес, приправ собі за свої діти три білі мишки — Шюгар, Синамон і Спайс. Котик доглядає цих приправних діточок, мие їх і обороняє від їхніх природних ворогів — інших котів.

яльно продовжувати свою корисну працю для України і українського народу. Програма привіту буде проголошена в „Свободі“, а тепер зазначимо, що виконують її скитальці та кілька місцевих хлопців. Сподіємось мати поважне число з нашого громадянства, що завжди цікаве послухати щось нове про нашу нещасну рідну землю та при тому застановитись, яку нам далі давати поміч. Комітет запрошує громадянство до якнайчисленнішої участі.

Комітет.

ГЕМТРЕМК, МИШ.

3 родинного свята на скитальцях.

Дня 10. серпня зійшлися по Службі Божій сусіди і приятелі громадин Дмитра і Марії Сипайко в їхньому домі, щоб привітати їх з 25-літтям їхнього подружжя життя. Впорядницею цієї несподіванки була п-ні Чепишча, а господарем п. Терех. До зворушення до слів господарів промовляло багато присутніх, а п. Ленюк згадав ще за долю українських скитальців, на яку то цілком зібрано \$22, при чому не забуто згадати і за афедевіти, які вислати Ювіляти і ще думують вислати. Жертвували: Ювіляти \$5; по \$8: Ю. Ленюк, Г. Росс, Д. Войтишин, П. Задра, І. Голида; по \$1: Чепишча, Дирбавка, Деркач, Павлюк, Терех, Бобек і Шандак. Ще додав, що п. Сипайко є членом У. Н. Союзу.

Присутній.

Новий владика нашого життя, ознайомив нас з теперішніми нескладними нашими обов'язками. Вони полягали в тому, щоб ми ретельно та своєчасно виконували розпорядження його і його помічників, що з цього часу для нас є законом і оскарженню не підлягають.

Він ще додав, що за порушення ладу й дисципліни, варті будуть стріляти. Потім дозволив лягти нам відпочивати.

На тернових дорогах СОВЕТСЬКИХ

(Продовження з ст. 2-гої)

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода“.

ти на просіці, але заборонив відходити далі, як на 15 м. від неї: Пухлі ноги боліли, вимучені довгим переходом. Голодні, ми скоро заснули.

(Дальше буде).

Столітня річниця стейту Юта

Цього року великий західний стейт Юта святкує столітню річницю свого існування. Минуло сто літ з того часу, як в долині Соленого Озера з'явилися перші піонери. Головні відзначення припадає на 24. липня — день, коли Бригем Йонг, голова церкви Ісуса Христа (мормонська церква) скінчив — сто років тому — свій шлях на захід в пошукуванні місця для осідку мормонів. Він оглянув з вершини пустини тоді долину та блискуче Солене Озеро й сказав: „Тут наше місце“.

В історії американської колонізації є мало таких драматичних сторінок, як ті, що їх вписали Бригем Йонг та інші члени згаданої церкви.

Церква та була зорганізована року 1830 в Файет, в стейті Нью Йорк. Її молодий основник, Джозеф Смит, ніби-то бачив чудесне відіння. Він видав „Книжку Мормонів“, про яку говорив, що переписав з золотих плит ізраїльського народу — предків американських індіанців.

Першими прихильниками Смита були його рідні та сусіди, але мормонська церква скоро стала сильною як економічно так і політично. Навчання мормонів захоплювало одну громаду за другою й здобувало багато папих прихильників, але разом з тим чимало й противників. Між ними не раз провадилась завзята боротьба.

Спочатку мормони оселялися то в одному, то в другому місті. В стейті Ілліной вони заснували своє власне місто Наво, що скоро стало цвітучим містом з 20,000 мешканцями. Збудували храм, університет, організували власну міліцію, мали вплив на стейтову політику.

Але непорозуміння, ворожнеча між деякими членами тої церкви та з членами інших вірувань довели до вбивства озброєною юрбою Джозефа Смита та його брата.

В лютім 1846 року мормони рушили на захід, через стейт Айова, засіваючи по дорозі збіжжя, аби з нього користали ті, що йшли за ними. На деякий час той рух на захід спинився, бо Злучені Держави оголосили війну Мексико й вимагали від мормонів дати на війну 500 вояків. Щойно слідуючого року вдалося Б. Йонгу зорганізувати добру групу з досвідчених колоністів, що стали на чолі руху на захід. Перше поселення заклали в долині Соленого Озера 23. липня 1847 року, за день до прибуття самого Бригема Йонга. Почали молитися й зразу після того орати землю. Земля була дуже суха й багато пуглів поломали. Тоді мормони, загатили потік, пустили воду на поле. Це фактично було початком англосаксонської системи заводнення в

Америки. Вона була передвісником будучого господарського добробуту для витривалих і працьовитих мормонів.

Оселившись в Пустельнім стейті, як на початках називали стейт Юта, Бригем Йонг розіслав своїх місіонерів по цілому світі. Вони мали великий успіх в Англії, Данії, Норвегії та Швеції, притягаючи нових прихильників та членів своєї церкви. Нові поселенці прибували до нового Сіону та сусідніх плодючих долин.

Рок 1850 Юта увійшла в склад території Злуч. Держав. губернатором став Б. Йонг. Під його управою стейт Юта виявляв таку незалежність, що президент посилав військо для встановлення авторитету Злучених Держав. Але вони вперто трималися одного — мати по кілька жінок. Законом 1862 року Конгрес заборонив множенство, але мормони на те не звертали уваги. 20 років пізніше Конгрес видав гостріші закони. Зрештою, мормонська церква реорганізувалася й року 1890 голова церкви видав заяву проти множенства. Шість років після того стейт Юта правно став стейтом Злучених Держав. Він знаходиться поміж стейтами Колорадо й Невада, має територію в 84,916 квадратних миль — вдвічі більше як стейт Огайо; населення, по перепису 1940 року, 550,310 — менше як десята частина населення Огайо. Головні джерела добробуту — хліборобство, вівчарство, копальні.

Загальна Рада — ФЛІС

ЗБОРИ ВІДПІДІВ У. Н. СОЮЗУ

ШКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. О. Ніколая, від. 106, відбулися в неділю, 24 серпня, в домі відділів У. Н. Союзу, 843 Н. Вестер-Есену, в годині 12 оповідань. Присмо всіх членів і членів приїзти Маємо важні справи. Присмо не забути, що збори тепер завжди будуть відбуватися в Союзному домі так як тепер 4-та неділя по першій на наступних трьох зборах можемо ухвалити іншу дату дня, можливий, що було б лише в 3-ту неділю по першій, щоб секретар мав трохи часу скопювати аплікації та вислати на час до Гос. Канцелярії. Усі порожнічі присмо забути, ми не вимушувалися до якогось чужого до дому, а до власного дому всі відділи У. Н. Союзу в Шкаго, Іллінойс Сайда. — П. Кошовський, прес. М. Поляк, кас.; Г. Дашків, секр.

ШАДІТЬ У ЛЕГКІЙ СПОСІБ... КУПУЙТЕ СВОЇ ВОНИДІ ЧЕРЕЗ „ПЕРІОД СЕРВІС“

ВИПРОДАЖ КАЗОК-БАЙОК

- Казки Братів Грім. Том I. 26 оповідань з численними ілюстраціями! сторін 160 60 ц.
- Казки Вільгельма Гауффа. Частина I. — 6 оповідань з малюнками; сторін 128 60 ц.
Частина II. — 5 оповідань з малюнками; сторін 128 60 ц.
- Казки Бехштайна. Частина I. — 29 оповідань з малюнками; сторін 160; в твердій оправі 50 ц.
Частина II. — 34 оповідань з малюнками; сторін 112; в твердій оправі 50 ц.

Конан Дойль: „Знак Чотирьох“ — гарне оповідання; сторін 190, в твердій оправі 75 ц.

Всі разом за ціну \$2.00

Ці прегарні казки-байки й оповідання маєте нагоду набути тепер по зниженій ціні. У вільний час будете мати щось веселого прочитати і своїм дітям розказати.

Замовлення слати на адресу: „СВОБОДА“ 81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY 3, N. J.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ КАЗКИ

В книгарні „Свободи“ можна дістати по нижній ціні такі народні казки:

- ПОПОВИЧ ЯСАТ. ПРАВДА ТА НЕПРАВДА, з 9-ма малюнками Ю. Магальського НАРИКАШІ ЗАГАДКИ І ЗАБАВКИ для старих і молодих 20 ц.
- ПОГАНІЙ ДЕНЬ ВАСИЛЯ ІВАНОВИЧА з малюнками Ю. Магальського 10 ц.
- ГАЛИЦЬКІ АНЕКДОТИ (Гумористичні оповідання) 10 ц.
- УБОГІЯ ТА БАГАТІЯ І ДІВКА-ЧОРНЯВКА, БЕЗЩАСЛИВІ ДІВКИ І РОЗУМНА ЖІНКА, з 10 малюнками Ю. Магальського 15 ц.
- ПРИКАЗКИ Евгєна Грібінки з малюнками 20 ц.
- ЯК МУЖИК ХОДИВ ДО ЦАРЯ ПРАВДИ ШУКАТИ І інші оповідання 15 ц.
- РИСЬ-МАТИ. — БРАТ І СЕСТРА В ЛІСІ з 8 малюнками Ю. Магальського 20 ц.
- ЦАРІВНА-ЖАБА з 5 малюнками Ю. Магальського 20 ц.

Усі ці гарні оповідання разом тільки \$1.00.

Замовлення враз з належністю слати до: „СВОБОДА“ P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади належить платити тільки американською валютою.

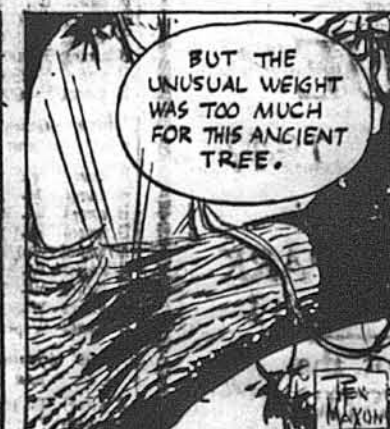
Без намісту Тарзан підкинув Джєну в цілину, звідки виросла велика галузь старого дерева...

...саме в часі, коли хижий звір показався на овиді.

Тарзан самий вискочив на дерево і вхопив з собою свою жінку.

Однак під великим тягаром старе дерево подалося.

ПОШУКУЮТЬ

Глядаю Теодора Допранок, родом з Воли Сенькової, пов. Сянік, Галичина. Давніше перебував коло Пінсбурга. Хто що знає про його або про самий, хай зголоситься до JOSEPH KATULKA 79 Donegan Ave., Staten Island, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ЯК БУВАЄ В НЬО ЙОРКУ вступити до СУРМІ. Рекорди, воти, книжки. Вислаємо каталог. Заходь або пиши. S U R M A 11 East 7th St. (near 3rd Ave.) New York 3, N. Y.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. С.

RAJCA MEMORIAL

“Home for Services” WALTER RAJCA. Funeral Director. Добра, скоро і чесна обслуга ПРИСТУПНІ ЦІНИ SERVING ALL NEW JERSEY TWENTY FOUR HOUR SERVICE 617 BROADWAY Newark 4, N. J. HUMBOLDT 3-4817

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS 801 SPRINGFIELD AVE. NEWARK and IRVINGTON, N. J. Essex 3-9090 OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВІДАВАЙТЕ ЗАБІГАТО

Завжди ШАДІТЬ дещо з вашого забезпечення. Ми ухвалюємо прекрасний ЦІЛІЙ ПОХОРОН за \$150.00 У вищійшій сумі в родині клієнта!

KAIN MORTUARIES, INC. Найбільший український погребовий заклад в Америці 5. KANAI KAIN, Pres. 433 STATE STREET PERTH AMBOY, N. J. Phone PE 4-4646 or UKRAINSKYI POGREBNIK 86 ELIZABETH AVENUE, NEWARK, N. J. Phone Siglow 3-6763 825 WEST JERSEY STREET ELIZABETH, N. J. Phone EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК заклада погребовий по \$150 і далі так низький як ОБСЛУГА НАКРІПКА

JOHN BUNCO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 8th ST., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7651

ПЕТРО ПРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Займається похоронами в БРОУН, БРОУКЛІН, НЬО-ЙОРК І ОКОЛИЦЯХ 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N. Y. Tel. ORchard 4-2568 Branch Office and Chapel: 707 PROSPECT AVENUE (Cor. E. 155 St.) BROOKLYN, N. Y. Tel.: MEltrose 5-8577